

Warszawa, 09 listopada 2020

Pan Tadeusz Kościński
Minister Finansów

Szanowny Panie Ministrze,

W związku z licznymi wątpliwościami powstałymi na gruncie przepisów ustaw Krajowa Izba Gospodarcza oraz Polska Izba Handlu zwracają się z prośbą o wyjaśnienie następujących kwestii:

- ustawy z 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym, w szczególności art. 12a ust. 1-3, art. 12d ust. 1 pkt 1), art. 12e ust. 1, 3-4, art. 12g. ust. 1 pkt 1) (dalej: **Ustawa o zdrowiu publicznym**)
- ustawy z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (dalej: **Ustawa o wychowaniu w trzeźwości**), w szczególności art. 9² ust. 11, 9² ust. 12, 9² ust. 13, 9² ust. 15, 9² ust. 17

wprowadzonych ustawą z dnia 14 lutego 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z promocją prozdrowotnych wyborów konsumentów (Dz.U. 2020, poz. 1492, ze zm.; dalej: **Ustawa wprowadzająca**) w zakresie opłaty od środków spożywczych, czyli tzw. podatku cukrowego (dalej: **Opłata cukrowa**) oraz dodatkowej opłaty za zezwolenie na sprzedaż hurtową napojów alkoholowych w opakowaniach jednostkowych o pojemności nieprzekraczającej 300 ml (dalej: **Opłata od napojów alkoholowych oraz Napoje Alkoholowe**), zwracamy się z prośbą o wyjaśnienie następujących kwestii:

1. **Czy na gruncie przepisów Ustawy o zdrowiu publicznym w brzmieniu obowiązującym od 1 stycznia 2021 r. podmiot, który prowadzi jednocześnie sprzedaż detaliczną i hurtową towarów, w tym napojów objętych zakresem w/w ustawy, nabywa w/w napoje od dostawcy (producenta lub dystrybutora), to dostawca zgodnie z art. 12d ust. 3 ustawy o zdrowiu publicznym jest zobowiązany uiścić Opłatę cukrową od wszystkich napojów dostarczanych temu podmiotowi, a w konsekwencji nabywca nie jest zobowiązany do zapłaty Opłaty cukrowej od napojów, od których Opłatę cukrową w całości powinien być uiścić dostawca, a także nabywca nie uwzględnia tych napojów w informacji, o której mowa w art. 12g ust. 1 pkt 1) Ustawy o zdrowiu publicznym, przesyłanej do urzędu skarbowego, niezależnie od tego, czy dostawca prawidłowo uiścił przedmiotową Opłatę cukrową?**

W ocenie Krajowej Izby Gospodarczej i Polskiej Izby Handlu z literalnego brzmienia przepisów tj. art. 12e ust. 3 Ustawy o zdrowiu publicznym wynika, iż we wskazanej sytuacji dostawca jest jedynym podmiotem zobowiązanym zarówno do zapłaty Opłaty cukrowej w pełnej wysokości, jak i do uwzględnienia w/w napojów w informacji składanej do urzędu skarbowego. Obowiązek ten spoczywa wyłącznie na dostawcy i nie ma przy tym znaczenia, czy dostawca prawidłowo wywiązał się ze swojego obowiązku i zapłacił Opłatę cukrową od dostarczanych do nabywcy napojów, bowiem nabywca i tak nie jest w stanie tego zweryfikować. Po pierwsze Ustawa o zdrowiu publicznym nie przewiduje takiego uprawnienia dla nabywcy (nabywca nie dysponuje „narzędziami prawnymi” do weryfikacji prawidłowości uiszczenia Opłaty cukrowej przez dostawcę). Po drugie, dane rozliczeniowe dostawcy są objęte tajemnicą handlową i nie ma

podstawy prawnej do ich ujawnienia kupującemu. Po trzecie, nawet gdyby dostawca wskazał nabywcy takie dane finansowe (w tym wysokość uiszczonej opłaty), nabywca nie wie, czy ta opłata faktycznie obejmuje dostarczone towary (które są oznaczone co do gatunku, a nie tożsamości). W praktyce może się też zdarzyć, że dostawca w informacji złożonej do urzędu skarbowego wykaże wszystkie transakcje sprzedaży napojów przeprowadzone w danym miesiącu, a dokona wpłaty Opłaty cukrowej w wysokości mniejszej niż wskazana w tej informacji. Nie sposób wówczas wykazać jaka część wpłaconej przez dostawcę kwoty dotyczy transakcji z danym nabywcą. Nie ma również w praktyce gospodarczej możliwości uzgadniania pomiędzy nabywcami jaka część z tej kwoty zapłaconej przez dostawcę przypada na każdego z nich, natomiast obciążenie takim obowiązkiem byłoby niezgodne z przepisami.

- 2. Czy na gruncie Ustawy o wychowaniu w trzeźwości w sytuacji, gdy dostawca posiadający zezwolenie na obrót hurtowy napojami alkoholowymi zaopatruje w Napoje Alkoholowe podmiot, który posiada jednocześnie zezwolenie na obrót hurtowy oraz zezwolenie na sprzedaż detaliczną napojów alkoholowych, to dostawca jest zobowiązany uiścić Opłatę od napojów alkoholowych, o której mowa w art. 9² ust. 11 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości, od wszystkich Napojów Alkoholowych dostarczanych do nabywcy, a zatem w takiej sytuacji nabywca nie jest zobowiązany do zapłaty Opłaty od napojów alkoholowych w przypadku późniejszej ich sprzedaży, niezależnie od tego, czy dostawca uiścił Opłatę od napojów alkoholowych w prawidłowej wysokości tj. od wszystkich Napojów Alkoholowych dostarczonych nabywcy?**

W ocenie Krajowej Izby Gospodarczej i Polskiej Izby Handlu w opisanej wyżej sytuacji, zgodnie z art. 9² ust. 12 Ustawy o wychowaniu w trzeźwości to dostawca jest zobowiązany uiścić Opłatę od napojów alkoholowych od wszystkich Napojów Alkoholowych dostarczanych do nabywcy. A zatem, w takiej sytuacji nabywca nie jest zobowiązany do zapłaty Opłaty od napojów alkoholowych w przypadku ich późniejszej sprzedaży, niezależnie od tego czy dostawca prawidłowo zapłacił tę Opłatę od napojów alkoholowych. Ustawa nigdzie bowiem nie wskazuje wprost na solidarne zobowiązanie podatkowe nabywcy dotyczące zobowiązania dostawcy w zakresie Opłaty od napojów alkoholowych. Nie można też takiego solidarnego zobowiązania nabywcy domniemywać, zwłaszcza że prowadziłoby to do irracjonalnych skutków. Po pierwsze nabywca i tak nie jest w stanie zweryfikować tego, czy jego dostawca prawidłowo zapłacił Opłatę od napojów alkoholowych, , gdyż Ustawa o wychowaniu w trzeźwości nie przewiduje takiego uprawnienia dla nabywcy (nabywca nie dysponuje „narzędziami prawnymi” do weryfikacji prawidłowości uiszczenia Opłaty od napojów alkoholowych przez dostawcę). Po drugie, informacje odnośnie rozliczenia Opłaty Alkoholowej przez dostawcę stanowią jego tajemnicę przedsiębiorstwa, o której mowa w art. 11 ust. 2 ustawy o zwalczaniu czynów nieuczciwej konkurencji. Niemożliwe zatem może być zweryfikowanie prawidłowości uiszczenia Opłaty Alkoholowej przez dostawcę bez naruszenia jego tajemnicy przedsiębiorstwa. Po trzecie, nawet gdyby dostawca ujawnił w jakiej wysokości zapłacił Opłatę od napojów alkoholowych nabywca nie może mieć pewności, czy opłata ta faktycznie obejmuje również nabyte towary (które są oznaczone co do gatunku, a nie co do tożsamości).

3. Czy na gruncie przepisów Ustawy wprowadzającej oraz Ustawy o wychowaniu w trzeźwości Napoje Alkoholowe zakupione w 2020 r. a następnie odsprzedane w 2021 r. podlegają Opłacie od napojów alkoholowych, a jeśli tak to w jakich przypadkach?

W ocenie Krajowej Izby Gospodarczej i Polskiej Izby Handlu napoje alkoholowe zakupione w 2020 r. nie podlegają Opłacie od napojów alkoholowych w żadnej sytuacji ze względu na fakt, iż do zaopatrzenia w te napoje doszło jeszcze w 2020 r., tj. w czasie, kiedy Opłata od napojów alkoholowych nie obowiązywała. Nie można bowiem nakładać obciążeń publicznoprawnych z mocą wsteczną, tj. w zakresie towarów, które zostały wprowadzone do obrotu przed wejściem w życie opłaty (zwłaszcza, że Ustaw wprowadzająca nie zawiera żadnych przepisów przejściowych w tym zakresie).

4. Czy na gruncie przepisów Ustawy wprowadzającej oraz Ustawy o zdrowiu publicznym napoje, o których mowa w art. 12a i 12b tej ustawy zakupione w 2020 r. a następnie odsprzedane w 2021 r. podlegają Opłacie cukrowej, a jeśli tak to w jakich przypadkach?

W ocenie Krajowej Izby Gospodarczej i Polskiej Izby Handlu napoje o których mowa w art. 12a i 12b tej Ustawy o zdrowiu publicznym zakupione w 2020 r. i sprzedane w 2021 r. nie podlegają Opłacie cukrowej z uwagi na to, że zostały wprowadzone na rynek krajowy jeszcze w 2020 r., tj. w czasie, kiedy Opłata cukrowa nie obowiązywała. W szczególności zatem, jeżeli podmiot prowadzący jednocześnie sprzedaż hurtową i detaliczną towarów nabywa w 2020 r. napoje, to w przypadku ich późniejszej odsprzedaży w 2021 r. nie ma obowiązku uiszczenia Opłaty cukrowej.

Jednocześnie prosimy o wyjaśnienie w związku z powyższymi wątpliwościami, jak należy rozumieć na gruncie Ustawy o zdrowiu publicznym pojęcia:

- wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów
- importer
- sprzedaż hurtowa
- moment sprzedaży (datę dostawy dla celów VAT, sprzedaż w rozumieniu cywilistyczny, czy datę wystawienia faktury lub innego dokumentu potwierdzającego transakcję).

5. Jak powinien być rozumiany napój na gruncie Ustawy o zdrowiu publicznym?

Wobec niejasnej definicji napoju w art. 12b ust. 1 Ustawy o zdrowiu publicznym prosimy o sprecyzowanie, w jaki sposób powinien być rozumiany napój na gruncie Ustawy o zdrowiu publicznym, w szczególności prosimy o wyjaśnienie, czy zamiarem Ustawodawcy było objęcie Opłatą cukrową także substancji służących do przygotowania napojów, które w momencie nabycia nie mają postaci płynnej, np. tabletki musujące, oranżada w proszku, kakao w proszku, proszek typu cappuccino. Jednocześnie prosimy o wyjaśnienie, czy zamiarem Ustawodawcy było objęcie Opłatą cukrową wszystkich substancji spożywczych wymienionych w klasyfikacji PKWiU 10.32, 10.89, 11, czy też wyłącznie tych, które zwyczajowo są spożywane w celu gaszenia pragnienia.

W ocenie Krajowej Izby Gospodarczej i Polskiej Izby Handlu z Ustawy o zdrowiu publicznym wynika, iż napój powinien być rozumiany jako wyłącznie substancja płynna i przeznaczona do gaszenia pragnienia. Zdaniem Krajowej Izby Gospodarczej i Polskiej Izby Handlu spod przepisów Ustawy o zdrowiu publicznym wyłączone są substancje spożywcze, które nie mają postaci płynu

oraz takie, które mają postać płynną, czyli taką, która przyjmuje kształt opakowania, ale jako produkt nie są przeznaczone zwyczajowo do picia, np. zupy, jogurty, desery, musy.

Z poważaniem

Andrzej Arendarski, Prezes Zarządu Krajowej Izby Gospodarczej

Maciej Ptaszyński, Wiceprezes Zarządu Polskiej Izby Handlu